

לא מת אף וולד אחד, ואין ספק שתוצאה מעין זו מדברת בעד עצמה. התוצאות המצויינות הושגו תודות להגמעה רציונאלית של קולוסטרום בשילוב 2 הזרקות של נסיוב, אותו אנו מפיקים מפרות זקות של עדר מרחביה. כל זאת — בשילוב עם תנאי מימשק כמעט מושלמים, טיפול אינדיבידואלי מסור ביותר של הצוות, וטיפול רפואי המתבסס על תוצאות הבדיקות הבקטריוולוגיות ומבחינה הרגישות הנעשים ברציפות, והמתייחס לשילשול, בראש וראשונה, כלבעיה של רפור אה מונעת. מקרי השילשול הבודדים מסתיימים תמיד בהחלמה, לאחר הטיפול.

ד"ר יאיר בן-ציוני

„ההקלאית“ עפולה, ינואר 1968

כה מוחלט ויציב, כפי שמנבא ד"ר פירון? הצעתי להוריק דם או נסיוב של דם, אותה רואה ד"ר פירון כמסובכת וכמיותרת, הינה לדעתי, פשוטה מאין-כמות, ואני רשאי לציין זאת לאחר ניסיון של מספר שנים. לא גרסתי הזרקה נסיוב במקום קולוסטרום, אלא כתוספת לו. הזרקה הנסיוב השניה מתבצעת בגיל של ימים אחדים כאשר בניהמעיים של הולד אינם מסוגלים שוב לקלוט את הגמה-גלובולינים באמצעות הקולוסטרום. ראיתי כמועילה נתינת תורספת של גמה-גלובולינים בצורה היחידה, בה מסוגל הולד לקלוט בכל גיל, והכוונה היא — להזרקה הנסיוב.

בקיבוץ מרחביה היתה בעבר תמותת וולדות בשיעור גבוה למדי ואילו בשנתיים האחרונות

מטרות הטיפול בבקרי-חלב

בגרמניה הולכים ומתרוממים „הררי החמאה“, פרופ' פאבסון בחן בקשר עם זה את בעיות טיפוח בקר ומברר מה עדיף במצב הנוכחי — להמשיך בסאלאקציה בכיוון העלאת תנובת השומן, או להפנות את תשומת-הלב להגדלת ייצור החלבון שבחלב. יש ענין מיוחד בנתונים שהוא מביא על ייצור השומן והחלבון (בחלב) בשנת 1965/66 וגורלם בשימוש ובניצול. באותה שנה נוצלו 90.5% מתנובת שומן החלב לתזונת בני-אדם ורק יתר 9.5% שימשו להזנת בעלי-חיים. בהניחו ש-100 עד 150 ק"ג חלב מלא יוצאים בהכרח לגידול עגלה או לפיטום עגל בשני השבועות הראשונים לחייהם, הרי יש להסיק מזה שרק 6-7% משומן החלב מופנה לשוק המספוא לבעלי-חיים במחירים נחותים למען יעמוד בתחרות עם שומני מספוא אחרים.

לגבי חלבון החלב — המצב הוא כדלקמן: בשנה הנ"ל (65/66) רק 52.7% מהחלבון הופנו לתזונת בני-אדם והשאר — להזנת בעלי-חיים. אפילו נניח שאין לוותר על 20 ק"ג חלבון חלב בגידול עגלה ובפיטום עגלים נצרכים 0.35 ק"ג חלבון לכל ק"ג של תוספת משקל, הרי גם אז נצרכו 245 אלף טונות חלבון חלב להזנת בהמות — בדיר חזירים בעיקר. חלבון חלב זה, מוטל עליו להתחרות בשוק המספוא בחלבוני דגים וסויה, ובסופו של דבר יוצא ש- $\frac{1}{3}$ מחלבון החלב מנוצל בצורה נחותה. „הר החלבון“ הינו איפוא גבוה בהרבה מהר החמאה, אלא שאין הוא מתבלט כל כך, כיוון שהוא נעלם בהתמדה ע"י פריקתו והחזרתו למשקים — תוך היסרוך-כיס, כמובן, לייצרנים.

אם השומן והחלבון ייבחנו לאור התמורה לייצרנים, הרי למרות אימת „הררי החמאה“ יש להעדיף בטיפול את הסאלאקציה בכיוון העלאת תנובת השומן על פני תנובת החלבון.

אשר להשבחת כושר ייצור הבשר וטיבו, הרי טיפוח זה צריך להתבסס אך ורק על מבחנים שנערכים בתחנות מרכזיות, ורק בתנאי זה יש לצפות להצלחות ניכרות מבחינה טיפוחית-גאנאטית.

יש להניח שאפשר להשביח בדרך הטיפול גם את כושר צריכת המזון וניצולו היעיל, וגם לתכונה זו נודעת חשיבות מבחינת ריווחיות הענף. לעומת זה פרובלאמאטי יותר הטיפול הארכת שנות הניצול של פרתי-החלב, כי דבר זה משפיע במידה רבה מתנאי האחזקה של הבהמה. גם שיפור רוח-הזמן שבין המלטות מבחינה גאנאטית מוטל בספק רב והצלחה רבה יותר בנידון מובטחת בדרך הטיפול הנאות בפרה.